

På utflykt till Jonsered

Gunilla Bergmark - min guide i Jonsered. Hon har cyklat från Fingösa park med matsäcken.

Det är första gången jag kliver av tåget i Jonsered. Har åkt förbi många gånger, sett den vackra, vita herrgården på kullen ovanför sjön. Stigen utefter vattnet bort till badplatsen. Tänkt att jag vill stanna till här. Men jag har alltid varit på väg någon annanstans...

Idag har jag dock stämt möte med en vän. Men hon har inte kommit än, så jag följer skylten mot Jonsereds Herrgård. Får syn på en tavla och läser om naturreservatet Bokedalen. Ädelguldbagge. Myskmadra. Lökbroskskivling. Nötkråka.

Så kommer Gunilla cyklande med matsäcken. Vi går uppför stigen, högst upp på Flaggstångsberget. Där dukar hon upp sitt goda, hembakade bröd, grekisk sallad, te och bondkakor.

– Där ser du Sveriges första radhus. De byggdes på 1840-talet efter modell från England.

När vi stillat hungern fortsätter vi mot herrgården. Gunilla är född i Partille, och har haft Jonsered som utflyktsmål sedan barnben. För mej är allt nytt. De stora bokarna, den tjockaste ek jag någonsin sett.

– Där är fåren! På våren går jag hit med

barnbarnen nästan varje dag för att se när de lammar. Då bor de under stallet där borta.

En kvinna kommer gående med tio småtingar i neongula västar. De är på väg till hästarna i hagen. Ännu fler, och större, barn kommer cyklande på vägen upp mot torpet Freden.

– Friluftsförbundet har lägerverksamhet där nu på sommaren. De anordnar forntidsdagar, och på hösten kan man äta väfflor där på söndagarna.

Alldeles vid uppfarten till herrgården ligger en bit av en gigantisk trädstam.

Gunilla berättar att där brukar hon och barnbarnen sitta och dricka saft. Jag kan tänka mej hur spännande det måste vara att klättra uppför den knotiga stammen när man är liten.

– De slänger alltid ner skräp där bakom, ner i nässlorna. För att jag skall plocka upp det. Ja, vi kan ju inte lämna skräpet. Men det hör till.

Jag blir nyfiken på det låga stenhuset. Var det matkällaren? Gunilla säger att det är nyrenoverat, ser lyxigt och spännande ut – kanske skall det hållas vinprovningar där? Smyger fram och blir ganska överraskad när ljuset tänds innanför glaset. Men nu vet jag vad huset användes till!

Vi går stigen utefter vattnet tillbaka till stationen. Tittar på stenen där kung Oscar ristat sitt namn, valvet där Sävån rinner ut ur berget, murat 1897, och laxtrappan vid kraftverket.

Hinner precis hoppa på Blå express in mot Göteborg. På vägen läser jag om konsten på herrgården, och om skottarna som en gång byggde upp det lilla samhället Jonsered. Har aldrig förstätt vitsen med att resa till andra världsdelar. Det finns så mycket att upptäcka på hemmaplan!

På upptäcktsfärd i Jonsered: Karin Storm